

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ВІСНИК
АГРАРНОЇ НАУКИ ПРИЧОРНОМОР'Я
Науковий журнал

*Виходить 4 рази на рік
Видається з березня 1997 р.*

Випуск 2 (83) 2015

Том 1

Частина 1. Економічні науки

Миколаїв
2015

Засновник і видавець: Миколаївський національний аграрний університет.

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ №19669-9469ПР від 11.01.2013 р.

Згідно з Постановою ВАК України від 14.04.2010 р. № 1-05/3 видання включено до переліку фахових видань.

Головний редактор: В.С. Шебанін, д.т.н., проф., чл.-кор. НААНУ

Заступники головного редактора:

І.І. Червен, д.е.н, проф.

І.П. Атаманюк, д.т.н., доц.

В.П. Клочан, к.е.н., доц.

М.І. Гиль, д.с.-г.н., проф.

В.В. Гамаюнова, д.с.-г.н., проф.

Відповідальний секретар: Н.В. Потриваєва, д.е.н., доц.

Члени редакційної колегії:

Економічні науки: О.В. Шебаніна, д.е.н., проф.; Н.М. Сіренко, д.е.н., проф.; О.І. Котикова, д.е.н., проф.; Джулія Олбрайт, PhD, проф. (США); І.В. Гончаренко, д.е.н., проф.; О.М. Вишневська, д.е.н., проф.; А.В. Ключник, д.е.н., доц.; О.Є. Новіков, д.е.н., доц.; О.Д. Гудзинський, д.е.н., проф.; О.Ю. Єрмаков, д.е.н., проф.; В.І. Топіха, д.е.н., проф.; В.М. Яценко, д.е.н., проф.; М.П. Сахацький, д.е.н., проф.; Р. Шаундерер, Dr.sc.Agr. (Німеччина)

Технічні науки: Б.І. Бутаков, д.т.н., проф.; К.В. Дубовенко, д.т.н., проф.; В.І. Гавриш, д.е.н., проф.; В.Д. Будаков, д.т.н., проф.; С.І. Пастушенко, д.т.н., проф.; А.А. Ставинський, д.т.н., проф.; А.С. Добишев, д.т.н., проф. (Республіка Білорусь).

Сільськогосподарські науки: В.С. Топіха, д.с.-г.н., проф.; Т.В. Підпала, д.с.-г.н., проф.; А.С. Патрева, д.с.-г.н., проф.; В.П. Рибалко, д.с.-г.н., проф., академік НААН України; І.Ю. Горбатенко, д.б.н., проф.; І.М. Рожков, д.б.н., проф.; І.П. Шейко, д.с.-г.н., професор, академік НАН Республіки Білорусь (Республіка Білорусь); С.Г. Чорний, д.с.-г.н., проф.; М.О. Самойленко, д.с.-г.н., проф.; Л.К. Антипова, д.с.-г.н., проф.; В.І. Січкарь, д.б.н., проф.; А.О. Лимар, д.с.-г.н., проф.; В.Я. Щербаков, д.с.-г.н., проф.; Г.П. Морару, д.с.-г.н. (Молдова)

Рекомендовано до друку вченою радою Миколаївського національного аграрного університету. Протокол № 7 від 31.03.2015 р.

Посилання на видання обов'язкові.

Точка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів.

Адреса редакції, видавця та виготовлювача:

54020, Миколаїв, вул. Паризької комуни, 9,

Миколаївський національний аграрний університет,

тел. 0 (512) 58-05-95, <http://visnyk.mnau.edu.ua>, e-mail: visnyk@mnau.edu.ua

© Миколаївський національний аграрний університет, 2015

УДК 338.2

THE INSTITUTIONAL ASPECTS OF THE ANALYSIS OF TRANSFORMATIONS IN AGRICULTURE OF UKRAINE

M. Dubinina, *Doctor of Economic Sciences*
Mykolaiv National Agrarian University

Institutional character of systematic problems, directions and ways for realization of agrarian reforms in Ukraine were determined as a social process of institutional development based on the ideology of forming and deepening of market relations. The necessity of institutional investigations of transformations in the agrarian sector of Ukrainian economy was substantiated. The institutional essence of the crisis in the agrarian sector of economy was analyzed. Various factors that may potentially lead to the changes in the institutional structure were generalized. Main problems for applied institutional analysis were identified. The aggregate of features characterizing the institutes of the agrarian sector was formulated. For agricultural enterprises the authors have identified an approach implying that the institutional analysis should be performed in relation to the enterprise subsystems on the process characteristic. The methodological and methodical bases of institutional analysis for efficiency evaluation and modeling of socio-economic process in agriculture are presented.

Key words: *institutional, process of institutional development, agrarian sector of Ukrainian economy, process characteristic.*

Problems of market reforms in Ukraine, especially in agrarian sector, which due to a number of objective and subjective reasons underwent serious negative disproportions in its development, remain rather acute. The development of national agrarian economy is specific and, therefore, requires a cardinally new institutional carcass of social relations. In this respect a number of economic and organizational problems related to the increase of economic efficiency and creation of socio-cultural environment oriented to the priorities and potential of post-industrial society are topical as well.

Fundamental character and institutional nature of such socio-economic transformations dictates the necessity to form a cardinally new view on the role and effect of the reforms at the

transitional stage of the country market economy. Analysis of these reforms provides an opportunity to determine general features and regularities of their implementation. The inertia always tends to keep the overwhelming majority of social structure elements permanent, despite that they appear to be contradictory and inconsistent with new social changes at all times taking place during vital activities of socium. This problem is not only relevant to Ukrainian agriculture; it conditions the entire complex of crisis phenomena occurring for the whole period of reforms.

The reasons of insufficient efficiency of agrarian reforms and opportunities for agrarian policy improvement in Ukraine are actively studied by foreign and local researchers. From the published results of investigations of Ukrainian economists related to this topic, first of all, it is worth noting the works of Yu. Lopatinskiy [1], Yu. Lupenko [2], P. Sabluka [3] and many others. The institutional bases of socio-economic development of society were actively studied by such foreign researchers as A. Alchian [4], D. North [5], D. Hodgson [6], Among the Russian scientists who use the institutional theory during economic analysis the following names should be mentioned: G. Kleiner [7], V. Tambovtsev [8], O. Shastitko [9].

However, it should be noted that the published works cover only a limited number of problems of institutional development. At present, there is a lack of systemic application of the institutional theory in different industries, including agriculture. The institutional changes during evolution of domestic agrarian sphere remain little investigated; and the institutional aspects of the industry development and perspectives have not been studied in practice. All these problems require additional systemic research and generalization.

The methodological and theoretical bases of the research are the fundamental ideas of classical scholars and modern domestic and foreign economists related to the problems of institutional development. During the research we used the methods of generalization, comparative economic analysis and expert evaluation.

Changes in domestic agriculture for the 90-ies and up to present have an institutional basis. Socio-economic dysfunctions are only the derivatives of the fundamental changes in the institutional system of agrarian socium. Such change causes changes in the correlation of different institutes' influence and the resulting relations.

All this takes place against the background of stable institutional environment that remains and will continue during the existence of civilization as a whole. Against this background there is both simple decrease / increase of influence of individual institutes (positive and negative one) and development of new institutes, or in fact their revival in the modified forms [10]. At that, it is right to speak about the positive and negative institutes and their positive and negative influence manifested in one or another aspect in a specific situation. The normative methodology of possible modernization of the institutional system of agrarian socium, in accordance to which the real situation is exogenously transformed to the ideal one, implies the search and achievement of such state of the institutional environment, where the content of the institutional system is mainly based on maximal positive influence of different institutes. The development of the analytical model of such institutional environment, complying with certain preset parameters, appears to be the main scientific issue.

One of the cardinal features of the institutional theory of any economic system evolution is absence of focus on different levels of the proper economic system. Both at macroeconomic, regional and industrial levels and at microeconomic level (enterprises and households), the basis of institutional system is the same institutes, generally characterized by the analogous regularities and dependences of functioning and covering all economic spheres. Of course, some peculiar projections of such institutes take place depending on different objects of analysis; however, this aspect may be ignored. Hence, the key statement is that both destruction and creation of the institutes occur at all levels of economy practically simultaneously [11]. At that, at every specific moment of forming of new / improvement (transformation) of the existing institutes, the key role among the factors of institutional

dynamics may be identified only at one level of economics. The cardinal moment is projection of this situation under the conditions of period and transformation of society and economy, when the latter ones transfer from stable to impulse mode of permanent or systemic changes. We substantiate the thesis that such economic level for domestic agrarian economy is the spatial field of agricultural enterprises at the same time covering the subject field of socio-agents (farmers).

The institutional essence of agricultural crisis of the 90-ies is, first of all, de-institutionalization (or destruction of the existing institutes or drastic decrease of their influence) of agrarian economy at macroeconomic level, the level of individual industries and regions. At the same time, it may be said that at the level of agricultural enterprises and personal subsidiary plots, both the traditional structure of the institutional system (considering certain changes in the influence of some institutes within such system) and formation of new institutes, isolation of their influence and value, remained. At that, the criteria of production dynamics (production functions) are considered. It is a question of the fundamental structure of the institutional space for functioning of these levels of agrarian economy. Perspectives of agrarian reforms in Ukraine are to create the efficient economy by influencing the particular level of economy. This is the cardinal correction of the reforms course: in this case, the agricultural enterprises should become the key elements of institutional modernization. The latter is understood as a purposeful process of rising, supporting and distributing the positive economic institutes that, as it has been already mentioned, is synonymic with formation of positive influence of different institutes. This is the basis for production growth at any economic level and simultaneously the conceptual scheme of institutional transformation on the whole.

In scientific literature related to the institutional changes there is quite a substantial list of various factors that may potentially result in the changes in the institutional structure [7]. These factors differentiated and appropriately grouped

cover various aspects: from catastrophic and macroeconomic to psychological and technological (Table 1).

Their importance is in the possibility of such changes, although the issue of specific manifestation, obviously, remains open. It is the question of identification of the proper mechanism of institutionalization (enrooting of certain norms meaning identification of the influence of a concrete institute where these norms are fixed).

On our opinion, the ideas [7] related to the general character of innovation diffusion may be accepted as a basis for explaining the mechanism of process distribution and institution strengthening; however, they also require clarification, considering the general character of the aforesaid.

Table 1: Main factors of genesis of socio-economic institutes

Factors	Authors
Macroeconomic changes related to macroeconomic management in the country	D. North [5]
Macroeconomic changes related to international situation	G.B. Kleiner [7]
Agents demand for new institutes	V.L. Tambovtsev [8]
Random rise of institutes and natural selection on efficiency criterion	A. Alchian [4]
Historical events - recessions, wars, revolutions, class conflicts	R. Buaje [12]
Technological progress, innovation activities	J. Schumpeter [13]
Targeted institutional projection and organization of institutes	V.L. Tambovtsev [8], A.E. Shastitko [9]
Institutional historical inertia	D. North [5]
«Friction», interaction between institutes	J. Hodgson [6]
General recurrence of development	V.S. Ordinyan [15]

Therefore, the mechanism of institutionalization may be explained from the point of view of the distinguished cardinal types of space where this process takes place.

Such spaces are: space of time (where the emphasis shall be made on historical specificity of the process), space of socio-agents (in our case, of domestic agrarian socium) and organizations (farmers) as objects of social and economic

identification of agents in space and time, space of institutions / norms, cognitive space (or space of information and knowledge). In terms of all spaces functioning there is a necessity to reach and provide the efficiency of this norm in relation to a certain group of social agents who have a certain power and possibilities to distribute this power.

The main problem of applied institutional analysis is complexity and ambiguity of establishing the cause and effect dependences being the exceptionally multi-aspect phenomena consisting of the wide spectrum of possible variations and their explanations. It should be noted that use of this method as well as performance of applied institutional analysis at macro, mezzo- and micro-levels is cardinally different from the traditional economic analysis. The problem is multifold and here we pay attention only to the most specific aspects.

First of all, the problem is complex quantitative evaluation of specific weight of the institutional factors of influence. These factors may be assessed only indirectly, namely: based on subjective evaluations interpreted at one or another level of accuracy and possible involvement of mathematical tools, or based on the quantitative criteria that prove the role of institution only indirectly. So, for instance, the economic efficiency of the innovations institute at a specific agricultural enterprise that is traditionally evaluated from the correlation of costs and their payback, in this case, rather covers social problems, namely: what norms, traditions and habits are stimulating or limiting in terms of realization of the innovative potential.

Another aspect of the problem is that most often identification of institutions and their essence requires subjective surveys among people subjected to their influence or spatially or timely related to the studied phenomena or have professional capacity for evaluation of this situation [16]. Investigation of a specific institutional environment requires the detailed and deep explanation of the matter of the problem for respondents that, according to the experience, is rather complicated and necessarily needs certain intellectual base. In addition, there are technical problems arising during organization of deep sociological

surveys and interviews with numerous people of different social status, which require a certain critical level of professionalism from the initiators of such investigation. Besides, it is important that analytical evaluations of the results of such investigations should be interpreted with maximal correctness, not taking into account emotions, political views or preferences of the analyst, but considering topicality of the problems in agriculture that, in turn, is also problematic.

Identification of the presence, role and nature of one or another institute shall cover the subject and object descriptions of the studied phenomena. It is worth emphasizing the necessity in a systemic description of the institute and an analytical description of the institute model [17]. Hence, every institute may be characterized on the spectrum of the following features combined as original principles accepted at consideration of this institute:

1. Name of the institute, sphere of activities of the object. General description of the institute's essence.
2. The matter of the basic norms of the institute.
3. Real subjects covered by the institutional norm.
4. Potential subjects for coverage by the institutional norm.
5. Time identification of the institute – time and conditions of appearance and period of activities
6. Degree of the institute formalization (formal or informal), registration and compliance with normative and legal base.
7. Mechanism to control the observance of a particular institutional norm.
8. The level of activities of the institute (macro-, mezo-, micro-level).
9. The regulatory level, i.e. to what extent the institutional norms are based on the mechanisms of such activities regulation.
10. The level of constructiveness, i.e. to what extent these institutional norms further development, improvement and modernization.
11. System of interaction with other institutes.
12. The institutional capacity, mechanisms of institutional support (level of public opinion and support).

13. List (modeling) of possible situations and phenomena that may be explained by this institute.

14. Mathematical and other tools that may be used for analysis of the institute.

15. Evaluation of expediency / efficiency of the institute.

The abovementioned stages of institutional analysis may be applied both during internal investigation for a specific enterprise within the institutional system and for the object of analysis of a higher level. Ultimately, the problem in question is description of the functioning institutes and their interaction with each other.

The obtained data serve a basis for a strategic institutional analysis aimed at the developing the conditions for forming the optimal system for this object [18]. To carry out analytical research it is expedient to compile the institutional map reflecting the respective components. At that, evaluation of expediency / efficiency of the institute is, obviously, the logical and integral stage of any research. To reach the fair objectiveness it should be performed by different groups of experts: internal (including specialists of this object), external (including specialists not working directly for this object but having relations during their assignments) and independent ones (specialists in the field without previous experience in the object).

References:

1. Лопатинський Ю. М. Трансформація аграрного сектора: інституціональні засади / Ю. М. Лопатинський. – Чернівці : Рута, 2006. – 344 с.
2. Лупенко Ю. О. Стратегічні напрями розвитку сільського господарства України на період до 2020 року /за ред. Ю. О. Лупенка, В. Я. Месель-Веселяка. – К. : ННЦ «ІАЕ», 2012. – 182 с.
3. Аграрний сектор економіки України (стан і перспективи розвитку) : науково-виробниче видання / М. В. Присяжнюк, П. Т. Саблук, В. Я. Месель-Веселяк, М. М. Федоров ; за ред. П. Т. Саблука, В. Я. Месель-Веселяка, М. М. Федорова. – К. : ННЦ ІАЕ, 2011. – 1008 с.
4. Alchian. A. Uncertainty, Evolution and Economic Theory / A. Alchian // Journal of Political Economy. – 1950. – No 58. – P. 11-21.
5. North D. The contribution of the new institutional economics an under-standind of the transition problem / D. North // Annual Lectures. – WIDER, 1997. – March.
6. Ходжсон Дж. Какова сущность институциональной экономической теории [Электронный ресурс] / Дж. Ходжсон. – Режим доступа : <http://ie.boom.ru/Referat/Hodgson.htm>.

7. Клейнер Г. Б. Эволюция институциональных систем / Г. Б. Клейнер ; ЦЭМИ РАН. – М. : Наука, 2004. – 240 с.
8. Тамбовцев В. Л. Теории институциональных изменений / В. Л. Тамбовцев. – М. : ИНФРА-М, 2011. – 154 с.
9. Шаститко А. Е. Новая институциональная экономическая теория / А. Е. Шаститко. – М. : ТЕИС, 2002. – 591 с.
10. Rutherford M. Institutions in Economics. The Old and The New Institutionalism / M. Rutherford. – Cambridge, 1995. – 135 pp.
11. Langlois R. What Was Wrong with the «Old» Institutional Economics? (And What Is Still Wrong with the «New»?). Review of Political Economy / R. Langlois. – 1989. – 1(3). – P. 272-300.
12. Buaje R. Regulation Theory / R. Buaje. – RSHU (RGGU), 1997.— 213 p.
13. Schumpeter J. The Theory of Economic Development: An Inquiry into Profits, Capital, Credit, Interest and Business Cycle / J. Schumpeter. – New York : Oxford University Press, 1969.
14. Полтерович В. М. Трансплантация институтов / В. М. Полтерович // Экономическая наука современной России. – 2001. – № 3. – С. 24-50.
15. Ординян В. Государственное регулирование экономики: претензия и ожидания / В. Ординян // Государственная служба. – 2012. – № 4. – С. 34-38.
16. Furubotn E. G. Institutions and Economic Theory / E. G. Furubotn // The Contribution of The New Institutional Economics. – USA : The University of Michigan Press, 2000. – 556 pp.
17. Hutchison T. Institutionalism Old and New / T. Hutchison // Journal of Institutional and Theoretical Economics. – 1984. – № 140. – P. 20-29.

М. В. Дубініна. Інституціональні аспекти аналізу трансформацій в сільському господарстві України

Визначено інституціональний характер закономірностей проблематики, напрямів і шляхів реалізації аграрних реформ в Україні як суспільного процесу інституційного розвитку, базою якого є ідеологія формування та поглиблення ринкових відносин. Представлено методологічні та методичні засади інституціонального аналізу оцінки ефективності та моделювання соціоекономічних процесів у сільському господарстві.

Ключові слова: інституційний розвиток, аграрний сектор економіки України, соціоекономічні процеси.

М. В. Дубинина. Институциональные аспекты анализа преобразований в сельском хозяйстве Украины

Определен институциональный характер закономерностей проблематики, направлений и путей реализации аграрных реформ в Украине как общественного процесса институционального развития, базой которого является идеология формирования и углубления рыночных отношений. Представлены методологические и методические основы институционального анализа оценки эффективности и моделирования социально-экономических процессов в сельском хозяйстве.

Ключевые слова: институциональное развитие, аграрный сектор экономики Украины, социально-экономические процессы.

ЗМІСТ

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

<i>M. Dubinina.</i> The institutional aspects of the analysis of transformations in agriculture of ukraine.....	3
<i>О.Є. Новіков, А.В. Ключник.</i> Економічний потенціал сільських територій: теоретичний аспект	12
<i>I. Honcharenko.</i> Pricing policy and marketing strategies of agrarian enterprises	20
<i>О.І. Котикова.</i> Індикація економічного стану сільськогосподарського землекористування в Україні.....	25
<i>Б.В. Погріщук, В.І. Мельник.</i> Формування конкурентного середовища у зерновому господарстві України	35
<i>Л.В. Гуцаленко, У.О. Марчук.</i> Реалізація контрольної функції обліку в управлінні поточними зобов'язаннями підприємств.....	43
<i>Н.В. Потривасєва, Т.П. Федяніна.</i> Формування облікової політики в контексті документування руху запасів під час сівби ярих культур.....	49
<i>G. Ryabenko.</i> Study of factors affecting financial security of insurance market	59
<i>О.С. Бакуліна, Т.О. Зінчук.</i> Напрями державного стимулювання персоналу сільськогосподарських підприємств в країнах-членах ЄС та Україні.....	65
<i>О.С. Біліченко.</i> Шляхи максимізації прибутку підприємств. 75	
<i>С.В. Сирцева.</i> Методичні підходи до формування обліково-аналітичного забезпечення системи управління аграрними підприємствами	85
<i>Г.Б. Погріщук.</i> Агроекологічний розвиток: проблеми взаємозв'язку раціонального природокористування й економіки	94
<i>О.В. Лазарева.</i> Соціально-економічні та екологічні особливості і оцінка рівня сільськогосподарського землекористування.....	102
<i>Є.О. Павлюк.</i> Досвід формування консолідованих систем пенсійного забезпечення в східноєвропейських країнах....	108

С.О. Горбач. Визначення категорії трудових ресурсів: теоретичні аспекти.....	118
С.В. Тимофіїв. Удосконалення інституційного середовища як передумова реалізації управління трансакційними витратами аграрних підприємств.....	126

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СТАТЕЙ

До друку приймаються статті, що відповідають вимогам ВАК і мають такі необхідні елементи: постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які опирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується дана стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням наукових результатів; висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

З метою дотримання вищезазначених вимог до наукової статті слід жирним шрифтом виділити такі елементи статті: постановка проблеми, аналіз актуальних досліджень, мета статті, виклад основного матеріалу, висновки і перспективи подальших досліджень.

Статті, які не відповідають вимогам ДАК України, до друку не приймаються.

Обсяг статті – до 10 повних сторінок. Розміри полів: ліве – 20 мм, праве – 20 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм, до 30 рядків на сторінці.

Статті необхідно готувати за допомогою текстового редактора Microsoft Word. Шрифт статті – Times New Roman Cyr, через інтервал 1,5, розмір – 14 pt.

Назва статті має бути короткою (до 10 слів), адекватно відбивати її зміст, відповідати суті досліджуваної наукової проблеми. При цьому слід уникати назв, що починаються зі слів: «Дослідження питання...», «Деякі питання...», «Проблеми...», «Шляхи...», в яких не відбито достатньою мірою суть проблеми.

Анотації (українською, російською та англійською) набирати курсивом 12 кеглем. Виклад матеріалу в анотації має бути стислим і точним (близько 50 слів). Слід застосовувати синтаксичні конструкції безособового речення, наприклад: «Досліджено...», «Розглянуто...», «Установлено...» (наприклад, «Досліджено генетичні мінливості... Отримано задовільні результати...»).

Анотація статті англійською мовою (від 250 до 300 слів) та ключові слова англійською мовою (від 5 до 10 слів). Треба надати професійний переклад анотації статті англійською мовою (завірений печаткою бюро перекладів або відділу кадрів підпис викладача кафедри іноземних мов вашого ВНЗ). Бажано надати цю розширену анотацію українською (російською) мовою.

Анотація англійською мовою повинна бути структурованою (слідувати логіці опису результатів у статті), інформативною (не містити загальних слів); оригінальною (не може бути калькою російськомовної анотації); змістовною (відображати основний зміст статті та результати досліджень).

Посилання в тексті подавати тільки у квадратних дужках, наприклад [1], [1, 6]. Посилання на конкретні сторінки наводити після номера

джерела, потім через кому сторінку (маленьке с.), далі її номер (наприклад: [1, с. 5]). Якщо далі йде інше джерело, то ставити його номер через крапку з комою в тих самих дужках (наприклад: [1, с. 5; 4, с. 8]).

Усі цитати, мова оригіналу яких є іншою, подавати мовою Вісника й обов'язково супроводжувати їх посиланнями на джерело і конкретну сторінку.

Не робити посторінкових посилань, а подавати їх у дужках безпосередньо в тексті.

На всі рисунки й таблиці давати посилання в тексті. Усі рисунки мають супроводжуватися підписаними підписами, а таблиці повинні мати заголовки.

Рисунки виконувати у редакторі Microsoft Word за допомогою функції «Створити рисунок», а не виконувати рисунок поверх тексту. Написи на рисунках виконувати засобами Microsoft Word з тим, щоб редактор мав можливість зробити в них необхідні виправлення. У разі використання інших програм для створення рисунків надавати редакції на кожний рисунок окремий файл фотмату TIFF (незжатий – uncompressed) або формату JPG (найкращої якості – best quality).

Таблиці виконувати у редакторі Microsoft Word за допомогою функції «Додати таблицю». Кожна таблиця повинна займати не більше одного аркуша при розмірі шрифту TIMES тексту таблиці не менш ніж 12 кегль.

Формули у статтях по всьому тексту набирати у формульному редакторі MS Equation – 3.0, шрифт TIMES, 10 кегль.

Автори мають дотримуватися правильної галузевої термінології (див. держстандарти).

Терміни по всій роботі мають бути уніфікованими.

Між цифрами й назвами одиниць (грошових, метричних тощо) ставити нерозривний пробіл.

Скорочення грошових та метричних одиниць, а також скорочення млн, млрд, метричних (грн, т, ц, м, км тощо) писати без крапки.

Якщо в тесті є аббревіатура, то подавати її в дужках при першому згадуванні.

Література, що приводиться наприкінці публікації, повинна розташовуватися в порядку її першого згадування в тексті статті й бути оформлена відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Номер у списку літератури має відповідати лише одному джерелу.

Список використаних джерел повинен містити не менше 10 посилань, з яких не менше 7 на зарубіжні видання. Самоцитовання – не більше 30%.

Обов'язкова наявність списку літератури англійською мовою (не виключає списку літератури мовою статті). Літературу не обов'язково перекладати англійською мовою. Її можна транслітерувати. Офіційна транслітерація українського алфавіту латиницею регламентується постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 2010 р. № 55. Офіцій-

ний трансліт онлайн – <http://translit.kh.ua/?passport>. Транслітерація російського алфавіту латиницею онлайн – <http://www.translator.net/>.

До редакційної колегії подається примірник тексту статті, підписаний авторами, надрукований на папері форматом А4 (див. Зразок оформлення статті), завірений примірник розширеної англійської анотації, а також їх електронна версія на CD. Обов'язково подається: рецензія доктора наук; квитанція про оплату, відомості про автора.

На диску повинен бути 1 файл з текстом статті, названий прізвищем автора (Стаття_Прізвище), файл з розширеною англійською анотацією (Анотація_Прізвище) та, при необхідності, файли з рисунками, графіками тощо.

**Редакційна колегія залишає
за собою право на редакційні виправлення.**

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ СТАТТІ

УДК XXX.XX

Назва статті

Л. С. Прокопенко, кандидат біологічних наук, доцент

Л. П. Чернолата, кандидат сільськогосподарських наук

Інститут кормів УААН

Текст анотації українською мовою (50-60 слів)

Ключові слова: 4-7 ключових слів або словосполучень.

* Текст статті *

Список використаних джерел:

1. Іваненко І. І. Назва роботи / І. І. Іваненко – К. : Вища школа, 1999. – 111 с.
2. Бобров М. І. Назва статті / М. І. Бобров // Назва журналу. – 1999. – № 6. – С. 23–25.

*Л. С. Прокопенко, Л. П. Чернолата. **Название статьи.***

Текст аннотации російською мовою (50-60 слів)

Ключевые слова: російською мовою.

*L. Prokopenko, L. Chornolata. **Name of the article.***

Text of annotation англійською мовою (50-60 слів)

Keywords: англійською мовою.

*L. Prokopenko, L. Chornolata. **Name of the article.***

Text of annotation розширена анотація англійською мовою (250-300 слів)

Keywords: англійською мовою.

References:

Транслітерований список використаних джерел

Наукове видання

Вісник аграрної науки Причорномор'я
Випуск 2(83) – 2015

Технічний редактор: *О. М. Кушнарьова.*
Перекладач-коректор: *О. В. Неліна.*
Комп'ютерна верстка: *В. О. Лапін*

Підписано до друку 31.03.2015. Формат 60 x 84 1/16.
Папір друк. Друк офсетний. Ум.друк.арк. 8,75.
Тираж 300 прим. Зам. № ____ . Ціна договірна.

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м.Миколаїв, вул.Паризької комуни, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.